ATATÜRK'ÜN GENÇLİĞE HİTABESİ

Ey Türk gençliği!

Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyet'ini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir. Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin, en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek, dahilî ve haricî bedhahların olacaktır.

Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok nâmüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler.

Cebren ve hile ile aziz vatanın, bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlilerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr ü zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi, vazifen; Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır!

MUHTAÇ OLDUĞUN KUDRET, DAMARLARINDAKİ ASİL KANDA, MEVCUTTUR!

GAZİ MUSTAFA KEMAL

ATATÜRK'ÜN GENÇLİĞE VERDİĞİ ÖNEM VE CUMHURİYETİN GENÇLİĞE EMANETİ

Prof.Dr. Mehmet Ali Göktaş ve Araş.Gör. Zerrin Toprak, İzmir_Aliağa,1981

GİRİŞ

Gençlik kavramından genel olarak, hayatın kronolojik sırasındaki bir ön dönem anlaşılır. Gençlik aile çevresinden başlayıp, millet çevresine çıkacak olan sosyal sorumlulukların henüz başlamadığı okul, eğitim, meslek edinme çalışmalarını kapsayan bir safhadır.

Bu tanımlama, gençlik kavramının fiziksel yönünü verir. Bu anlatım, yanlış olmamakla birlikte Atatürk açısından noksandır. Bu tanımlamada, Atatürk'ün gençlikten beklediği Türk Devrimine katılma, onu koruma, onu sürdürme hareketliliği yoktur. Oysa, Atatürkçü anlayış içinde gençlik; Ülke ve Millet için Atatürk'ün kendi gönlünde duyduğu o sonsuz sevgiyi paylaşan, o en yüce vatan ve gerçek aşkına ulaşan bu inancın etkisi ile çağdaş uygarlık düzeyine yükselebilen bir cevherdir.

Ataya göre genç, yaşı otuzu geçmeyen kişi demek değildir. Genç, işçiyle, köylüyle, kentlisiyle duygusu, düşüncesi kültürü, ülke ve milletine bağlılığı, gerici fikirlerden arınmışlığı, çalışkanlığı, inancı, dinamizmi ve bütün varlığı ile enerjik ve atılımcı olandır.

Atatürk, gençlik konusundaki ölçüsü sorulduğunda ise şu cevabı vermiştir:

"Eli tutan, kafası işleyen her Türk gençtir." [1]

O halde, Atatürkle ilgili incelemelerle, araştırmalara Atatürkçülüğün yürütücü, ayakta tutucu, geliştirici elemanı olan gençliğe verdiği önemi dikkate alarak başlamak gerekir.

Yaşadığımız son on yıllık süre içinde çağımızın sorunu, UNESCO'nun işaret ettiği gibi, gençliği olumsuz ve verimsiz bir muhalefetten, "katılma" denen bir sürece ulaştırmadır. Bu gün UNESCO'nun dünya gençliğini böyle bir katılma elemanı haline dönüştürmede dünya devletlerine yaptığı uyarı, durumu daha 1918'de kavrayan Atatürk tarafından, 1919 yılından bu yana gerçekleştirilmiş bir gelişimdir.

---

[1] Lütfi Oğuzcan, Atatürk ve Türk Gençliği , Mersin 1966, s.3.

1919 Mayıs'ında Anadolu topraklarına çıktığı zaman da; O, gençliği bir ağlama, dövünme, öfkeden köpürme hali içinde yok olmadan kurtarıp, milliyetçiliğin, halkçılığın bütünlüğünü kurmak için verimli ve olumlu bir katılma elmanı haline getirmiştir.

Atatürk, Ulusal Kurtuluş savaşını genç iken ve gençlerle birlikte vermiştir. Kendi mücadele kadrosunu seçerken özellikle gençler üzerinde durmuş ve onların fikirlerinden yararlanmıştır. Gençlerle ülke sorunları üzerinde tartışmış ve değişik düşünceleri yorumlayıp değerlendirmiştir.

A- ATATÜRK'ÜN GENÇLİĞE VERDİĞİ ÖNEM

Atatürk'ün ulusal direnme ve bağımsızlık savaşını başlatması ile tüm Anadolu birden canlanmış ve gençlik yalnız silahı ile değil, ayni zamanda kalemiyle de Kemalist harekete yardımcı olmuştur. Atatürk genç ordusuna ve genç aydınına güvenerek çıktığı yolda son noktaya kadar yürümüş ve hedefine ulaşmıştır.

Atatürk, Türkiye'yi dış baskı ve saldırılardan kurtararak, çağdaş anlamıyla bağımsız bir Cumhuriyete kavuşturan önderdir. Tam bağımsızlığı ve çağdaşlaşma ideallerini hedef olarak saptayan bu Büyük Önder'dir. Kurmuş olduğu genç Cumhuriyeti Türk gençliğine emanet etmiş ve gençliği geleceğin tek umudu olarak her alanda desteklemiştir. Gençliği gelecek anlamında ele almış, rejimin sahibi ve bekçisi olması gerektiğini ısrarla birçok konuşmalarında dile getirmiştir.

Türk Gençliği, "Her şeye rağmen muhakkak bir nura doğru yürümekteyiz."

Bende bu imanı yaşatan kuvvet yalnız aziz memleket ve milletin hakkındaki payansız (sınırsız) muhabbetim değil, bu günün karanlıkları, ahlaksızlıkları, şarlatanlıkları içinde sırf vatan ve hakikat aşkıyla ziya (ışık) serpmeğe ve aramağa çalışan bir gençlik gördüğümdendir.

Gençler, cesaretimizi takviye ve idame eden sizsiniz. Siz, almakta olduğumuz terbiye ve irfan ile insanlık meziyetinin, vatan muhabbetinin, fikir hürriyetinin en kıymetli timsali olacaksınız''[2]

Atatürk devrinde yapılan devrimlerin ve her türlü yeni girişimin başlıca destekçisi gençlik ve gençlik cevheri taşıyan her yaştan vatandaşlardır. Gençler işgal altında bulunan Bölgelerde direnişleri örgütlemişler, Anadolu'ya silah ve cephane kaçırılmasına yardımcı olmuşlar ve kendi aralarında

[2] Atatürk'ten Düşünceler, 25. Yılda Atatürk, T.M.T.F. yayınları, s.32

kurdukları gizli örgütlerle yurdun her tarafına bildiriler dağıtmak yolu ile halkı uyarmağa çalışmışlardır.

Daha sonraları ilk Resmi gençlik örgütü darülfünunda 1923 yılında kuruldu. Bütün fakülte ve yüksekokullardan temsilciler sağlandı. 1924 yılında öğrencilere indirim yapmamakta direnen yabancıların elindeki İstanbul Tramvay Şirketi'ne karşı boykot ilan edildi. Mitinglerle öğrenci birliği kısa zamanda sesini duyurarak güçlendi.

1925 yılında bütün fakülte ve yüksekokulları temsilcileri bir araya gelerek Milli Türk talebi Birliği'ni kurmuşlardır. 1928-1933 yıllarında gençler, "Vatandaş Türkçe Konuş" kampanyasını başarıyla yürütmüşlerdir. 1933'ün Mart ayında Darülfünun öğrencilerinin konferans salonunda yaptıkları toplantıda alınan bir karar gereğince dil devriminde gençliğin, Gazi Mustafa Kemal'in yanında olduğu kendisine şu telgrafla bildirilmiştir.[3] "Türk devriminin büyük önderi Gazi Mustafa Kemal Paşa hazretlerine. Bugün Darülfünun konferans salonunda toplanan yüksek tahsil gençliği önderliğini yaptığınız dil savaşında canla başla çalışmağa karar verdi. Size bu telyazısı ile gençliğin sevgi ve saygılarını sunarız."

Atatürk ise gençliği cevap olarak şu telgrafı çekmiştir. "Milli ülküye ulaştıran öz dil yolunda durmadan şaşmaz büyük adımlarla yürümeğe verdiğiniz değerden dolayı sizi öğerim."

1929 yılında Milli Türk Talebe Birliği tarafından yerli mallarını korumak için çalışmalar yapılmış ayrınca yerli mallarını kullanmak için bir kooperatif kurulmuştur. 1938 yılına kadar Türkiye Cumhuriyeti adına birçok faydalı faaliyetlerde bulunan Türk Gençliği bu yılda Atatürk'ün ölümü ile sarsıldı ve mateme sürüklendi. Aynı gün toplanan üniversite gençliği Atanın gençliğe hitabesini okuduktan sonra şu andı içti:

"Atamızın bizlere bıraktığı Türk Devrimlerini ve Cumhuriyet rejimini kanımızın pahasına da olsa koruyacağız."

Türk Gençliği daha sonraki yıllarda verdiği bu sözü tutarak Atatürkçü bir yolda olduğunu göstermiştir. Gençlik giriştiği her eylemde Atatürk ilkelerinden uzaklaşmamaya elinden geldiği kadar özen göstermiş ve hiçbir zaman devrimlerden taviz (Ödün) vermeye yanaşmamıştır.

1945'te Rusya'nın bazı doğu illerimizden toprak istemesi gibi tamamen emperyalist bir davranışa karşı, 1946 da ise Yugoslavya'daki Türklere yapılan zulümleri protesto için mitingler tertip edildi. Bütün Dünya'ya Türk Gençliğinin

---

[3] (Kşl.) Anıl Çeçen, Atatürk ve Gençlik, Atatürkçü Düşünce Üzerine denemeler, ''Atatürk ve Türk Gençliği'' Ankara-1972, s.62-80

Atatürk'ün emanet ettiği vatanı daima savunmaya ve korumaya hazır olduğu ilan edildi.

1947'de Atatürk'e dil uzatanları kınamak için, 1950 de de, Kıbrıs'ta "Atatürk devrimlerine bağlı kalınacağına dair miting ve yürüyüşler yapılmıştır. 1957 ve 1958 yıllarında Kıbrıs olayları Türkiye aleyhine gelişmeye başlayınca bütün gençlik kuruluşları bir araya gelerek durumu kınayan bildiriler yayınladılar.

27 Mayıs 1960 devriminden sonra, kısa bir süre içinde normal demokratik ortama geçilmesiyle birlikte politika oyunları, genel olarak devlet yönetiminde egemen olmaya başladılar. 27 Mayıs devriminde gençlik örgütlerinin çok etkili olduğunu gören politikacılar bu defa zaman geçirmeden gençliğe ve gençlik örgütlerine el attılar. Politikacılar gençliği kendi çıkarları yanında kullanmak için öğrenci örgütleriyle sıkı ilişkiler kurdular ve gençlik önderlerini kendi saflarında tutabilmenin yolları aradılar.

Gençlik böylece politikacılar tarafından politikaya sürüklenerek Atatürk yolunda saptırılmak istendi. 1971-1980 döneminde nispeten az da olsa bir kısım gençler maalesef yabancı ideolojilerin aleti olmaktan kurtulamadılar.

Siyasal partiler ve gruplar, kendi doğrultularında çalışmalarını yoğunlaştırırken kendilerine yakın bir gençlik grubu oluşturmayı ihmal etmediler. Politik kutuplaşmanın gençlik kitleleri içerisinde hızla yayılmasıyla beraber, yıllardır Türk Gençliğini ulusal planda yöneten ve temsil eden Türkiye Milli Talebe Federasyonu, Milli Türk Talebe Birliği ve Türkiye Milli Gençlik Teşkilatı gibi tanınmış ulusal düzeydeki örgütler birden eski fonksiyonlarını yitirdiler ve gençlik üzerinde eskisi kadar etken olamadılar.

Zamanla çeşitli gençlik dernekleri kuruldu ve bu gençlik kuruluşları içine girdikleri politikanın etkisiyle gençlik ve yurt sorunlarıyla olumlu yönde ilgilenmediler. Bu durum: zamanla siyasal gençlik kuruluşları arasında mücadeleye dönüştü ve büyük çoğunluğun tarafsız kalmasına rağmen; Türk Gençliği arasında fikir ayrılıkları nedeniyle kardeş kavgası başladı. Bu kavga o kadar ileri gitti ki, gençler Büyük Atatürk'ün kendilerine emanet ettiği Cumhuriyet rejimini koruyacakları yerde onu, yıkılmak tehlikesiyle baş başa bıraktılar. İç ve dış kışkırtmaların artmasıyla birlikte, giderek sertleşen bu kardeş kavgası en sonunda Türkiye'yi anarşik bir ortama sürükledi.

Bu dönemde eğitim, öğretim çalışmaları engellenmiştir. Eğitim düzeni giderek yozlaştırılmış, bir kısım gençler düşünmeyi öğrenmeden okumuşlar, eleştirici bir kafa yapısına sahip olamamışlardır. Bunun için de bir kitap okuyan genç,

hemen onun etkisinde kalmış, bunalımların verdiği huzursuzlukla olumsuz düşüncelere ve dogmalara kapılmış, neyin nereden geldiğini bilmeden Atatürk'ün Türkiye'sinde yabancı kökenli ideolojilere sürüklenmiştir. Ayrıca yöneticilerin gençliğin sorunlarına eğilmemesi, onları ufuksuz ve hedefsiz bırakmaları gençliği bir yalnızlık uçurumuna itmiştir.

Bir memleketin umut beslediği gençlik her şeyden önce fikren olgunlaşmış olmalıdır. İstiklal savaşındaki kahramanlıklar, zaferler, gençlik tarafından başarılmıştır. Nitekim Atatürk:

"Tarihi yaşadığımız gibi yazdık, fakat geleceği Cumhuriyete inanlara onu koruyanlara ve yaşatacaklara emanet etmek lazımdır." Diyerek, Gençliğe Hitabe'sini ilk dinleyenlere methetmek fırsatını dahi vermeyerek şu sözleri söylemiştir.

"Gençliği yetiştiriniz. Onlara ilim ve irfanın müspet fikirlerini veriniz."

İstikbalin aydınlığına onlarla kavuşacaksınız. Hür fikirler mevkiine geçtiği vakit Türk Milleti yükselecektir."[4]

O, bu sözlerle Türk Gençliğinin sağduyusuna, milliyetçiliğine, vatan sevgisine inandığını ve onlara güvendiğini söylüyordu.

Günümüz aydın ve düşünen Türk Gençliği, Türkiye gibi gelişme yolunda olan ülkede her bakımdan büyük bir sosyal güçtür. Etkili baskı grubudur. Ülkenin genel politikasını etkileyebilecek derecede güçlü olan gençlik kitlileri, sağlıklı girişimlerde bulunabilmek her şeyden önce bastıkları toprağı iyi tanımalıdırlar. Ülkenin gerçeklerini yeterli derecede bilmeli, saldırılara karşı sağlam durabilmenin koşullarını gözden uzak tutmamalıdırlar.

Nitekim Türk Gençliğinin geleneksel, organize ve disiplini tamamlayıcısı olan Türk Silahlı Kuvvetleri, Atatürk'ün gençliğe emanet ettiği Türk İstiklalini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa görevlerini yerine getirerek, Türk Gençliğinin ve bütün Türk Milletinin yürüdüğü medeniyet yolunda karşılarına çıkan engelleri bir daha ortadan kaldırmıştır. Bu yolu temiz tutmak artık gençliğin bir görevi olmalıdır. Demek oluyor ki; ülkenin içinde bulunduğu sosyal ve ekonomik bunalımların değerlendirilmesi, çözüm yollarının araştırılıp, önerilmesi, yine gençlere düşmektedir.

---

[4] Afet İnan, Büyük "Nutuk"ta Atatürk'ün Genliğe Hitabesi, Belleten, Cilt XXX, sayı 120 (Ekim 1966) dan ayrı basım. Ankara – 1966. s.516 - 517

Atatürkçü gençlik hiçbir zaman taklitçi olamamalıdır. Dış ülkelerdeki gençlik hareketleri, bunalımları ile bazı küçük benzerlikler olmakla beraber, bize tamamen uymamaktadır. Bu nedenle gençlerimizin, herhangi bir amaçla yola çıkarken başvuracakları tek düşünce, kendi ülkemizin gerçekleri olmalıdır.

Günümüzün Atatürkçü gençleri üç temele dayanan Atatürk düşüncesinden hareket edeceklerdir. Değiştirmeden önce öğrenecekler, her şeyi bilecekler, ne için hareket ettiklerinin bilincine ulaşacaklar ve daha sonra ise devrimleri köklü temellere oturtacaklardır. Atatürk'ün oluşturduğu bu üç temelli çağdaş sentez, Türk Gençliğinin düşünce yapısını oluşturacaktır. Çünkü ülkemizi çağdaş uygarlığa götürecek yol budur. Yıkmak için yıkmak Kemalist devrimin bilimsel yöntemiyle hiçbir şekilde bağdaşmaz. Atatürk Gençliği hiçbir zaman yıkıcı değil Büyük önder gibi yapıcı olacaktır, olmalıdır.

CUMHURİYETİN GENÇLİĞE EMANETİ

Atatürk büyük sezgisi ve öngörüsü ile gençliğin önemini kavramış, büyük Nutuk'un sonunda, genç bir kadro ile gerçekleştirdiği Cumhuriyeti Türk Gençliğine emanet etmiştir. O, bağımsızlığı ve Cumhuriyeti ne bir siyasal partiye ne de yakın bir arkadaşın koruyuculuğuna bırakmamıştır. Her zamana Türk Gençliğine güvenen Atatürk bu düşüncesini şu şekilde ifade etmiştir.

Gençler, cesaretimizi takviye ve idame eden sizsiniz. Siz almakta olduğunuz terbiyeye ve irfan ile, insanlık meziyetinin, vatan muhabbetinin, fikir hürriyetinin timsali olacaktır.

Ey yükselen yeni nesil: İstikbal sizindir. Cumhuriyeti biz tesis ettik, onu ila ve idame edecek sizsiniz.

30 Ağustos 1924

Atatürk'ün yarattığı en büyük eseri, rejimin, vatanın ve halkın ölümsüz savunucularını meydana getiren sürekli bir gençliktir. Yetiştirdiği gençlik, Ata'sının kendilerine emanet ettiği rejimi ve devrimleri bu güne kadar bilinçle yerine getirmiştir. Türk gençleri bu ulusal ruh ve bilinç içerisinde kutsal nöbetlerini sonsuza dek birbirlerine devredeceklerdir. Bu düşünceyi Atatürk'ün şu sözlerinde açıkça görmek mümkündür.

> "Bu dünyadan göçerek Türk millerine veda edeceklerin çocuklarına, kendinden sonra yaşayacaklara, son sözü bu olmalıdır: Benim Türk Milletine, Türk Cumhuriyetine Türklüğün istikbaline ait ödevlerim bitmemiştir, siz onları tamamlayacaksınız. Bu sözler bir ferdin değil, bir Türk ulusu duygusunun ifadesidir. Bunu, her Türk bir

parola gibi kendinden sonrakilere mütemadiyen tekrar etmekle son nefesini verecektir. Her Türk ferdinin son nefesini, Türk Ulusunun nefesinin sönmeyeceğini, ebedi olduğunu göstermelidir. Yüksek Türk, senin yüksekliğin hududu yoktur. İşte Parola budur."

(11 Aralık 1935)

Atatürk, Gençliğe Hitabesinde Cumhuriyeti devam ettirecek gençliğe önemli görevler yüklemiştir. Atatürk'ün eserlerinin koruyucusu olan Türk Gençleri, Atatürkçülüğün de savunucusudurlar.

Hitabede üç önemli özellik göze çarpmaktadır.

- Birincisi, Türk İstiklal, hürriyet ve Cumhuriyetine kast edildiğinde, ne kadar elverişsiz şartlar içinde bulunulursa bulunulsun, Türk Gençliğinin mücadeleye atılmakta tereddüt göstermemesi gerektiğini, bu mücadele için muhtaç olduğu gücün damarlarındaki asil kanda mevcut bulunduğunu belirten, milli özelliktir.

- İkincisi, dünya milletlerini, insanlığın geleceği için tek şart olan, dünya barış ortamına gizli ve fakat etkili davettir. Bu da, hitabenin yalnızca Türk Gençliğine değil, dünya gençliğine yol gösterici niteliğinin kanıtıdır.

- Hitabenin üçüncü büyük anlamı; iktidar sahiplerinin kişisel çıkarlarını korumak için gaflet, dalalet ve hatta hıyanet içinde bulunabileceklerini hatırlatan, onları bu zararlı tutumdan ustalıkla doğruyu seçmeye davet eden uyarıcı özelliktir. Bu da hitabenin aktüel yönüdür.

Ayrıca, gençlik ülke sorunları söz konusu olduğu zaman politika alanında sesini duyuracak, ama kısır parti çekişmelerinden uzak kalacak, politika batağına saplanmayacaktır.

Atatürk'ün izinden giden gençler, O'nun ulusunu seven bir önder olduğunu unutmayarak ulusundan uzak düşmemeğe çalışacaklardır.

Barışçı ve halkçı bir düzenden yana olan Atatürkçü gençlik, demokrasiye karşı olan diktaya kaymak isteyen, halka karşı silah kullanan, kardeş kavgasına yol açan her türlü eylemin karşısındadır. İnsancıl ve akılcı bir düzen ve tam anlamıyla millet egemenliğine dayanan bir rejim için yola çıkacak olan gençler, Atatürk'ün kurduğu bu milli devleti her türlü iç ve dış saldırılara karşı koruyacaklardır. Gerçek Atatürkçü Türk Gençliği, kişilik sahibidir, onurludur ve Türkiye'nin

gerçekleriyle bağdaşmayan yollara sapmayacak kadar bilinçlidir.

Türk Gençliğinin tek Önderi, O'na sonsuz bir inanç ve güven besleyen Mustafa Kemal Atatürk'tür. Türk Gençliğinin tek ideolojisi, kendi ülkesinin ve halkının gerçeklerinden doğan Atatürkçülüktür. Türk Gençliği yarım asrı geçen bir süreden beri Ata'sına yaraşır bir şekilde kahramanca savunduğu Cumhuriyeti, devrimleri ve bağımsızlığı bu gün koruduğu gibi, yarın da koruyacaktır.

Güzel memleketimizi "Medeniyet ufkunda ilelebet parlayacak bir yıldız" haline getirmeye çalışan köylümüze, işçimize, öğrencimize, engin tecrübesiyle bu çabalara destek olan emeklimize, yurdumuzu kollayan ve koruyan Silahlı Kuvvetlerimize, Türk Gençliğine, minnet ve şükranlar.